

**Методична розробка уроку виробничого навчання
на тему: «Виготовлення жіночої сукні. Обробка застібки пришивними
планками(застібка «поло»)»**

*Людмила Григорчук,
майстриня виробничого навчання
професії «Кравець- закрійник»
ДПТНЗ «Рівненський центр ПТО сервісу
та дизайну»*

***Анотація.** Розробка уроку містить навчальний матеріал що розкриває тему виробничого навчання з професії «кравець» обробка застібки пришивними планками в жіночій сукні, та призначена для надання теоретичної і практичної допомоги майстрам виробничого навчання, викладачам спеціальних дисциплін та учням закладів ПТО, які навчаються за професією «кравець» 3 розряду, для виконання практичних завдань.*

Розробка складається з наступних розділів:

- Конспект уроку;
- Питання для самоперевірки;
- Роздатковий матеріал (додатки);

Головним завданням проведення уроку виробничого навчання є підготовка висококваліфікованого робітника, який володіє професійними компетентностями, необхідними на ринку праці.

Цілі - викликати інтерес та сформувати у здобувачів освіти позитивне ставлення до професії «кравець», мотивувати та показати доцільність та корисність професійно-практичного навчання.

Професійна кваліфікація: Кравець 3-го розряду.

РН 5: Вміти виготовляти вироби платтяно–блузочного асортименту з виконанням примірок (сукні, халати).

Тема програми 5.1: Виготовлення сукні нескладної технологічної обробки.

Тема уроку: Обробка застібки пришивними планками(застібка «поло»).

Мета уроку:

а) *навчальна* – познайомити здобувачів та здобувачок освіти з вимогами та сучасними потребами обробки застібки пришивними планками, а також навчитися обробляти дану застібку відповідно технічних вимог.

б) *розвивальна* – розвивати активність на заняттях, цікавість до майбутньої професії, розвинути практичні навички з професії шляхом розв'язування виробничої ситуації, практичних знань, показати важливість отриманих знань для подальшого навчання, а також для практичного застосування їх у повсякденному житті. Замислитись над можливостями кар'єрного росту в професії «кравець», спланувати варіанти досягнення цілей.

в) *виховна* – виховувати у здобувачів та здобувачок освіти культуру у спілкуванні, фантазію, творчість та уважність в роботі, естетичний смак, терпеливість, любов до обраної професії.

компетенції/ очікувані результати: усвідомити можливості свого трудового вибору, здатність вчитися впродовж життя, робота з інформацією, інформаційно цифрова компетентність, оперативність в правильних рішеннях, здатність відповідально ставитися до професійної діяльності. Здатність діяти в не стандартних ситуаціях.

Вид уроку: урок – пояснення з одноразовим показом трудових прийомів.

Дидактичне забезпечення (друковане, наочне тощо): Борецька Є. П. «Технологія виготовлення одягу», журнали «Бурда», «Ательє», інструкційно – технологічні карти, зразки виробів, картки контролю, картки дефектів.

Матеріально – технічне забезпечення (матеріали, обладнання, пристрої тощо): конспект, презентація, проектор, зразки послідовності повузлової обробки, картки завдання, універсальні швейні машини, краєобметувальна машина, лекала, лінійка, ножиці, голка, крейда, прасувальний стіл з праскою, сантиметрова стрічка, нитки, ножиці, деталі крою.

Міжпредметні зв'язки: охорона праці, технологія, конструювання, матеріалознавство, художнє оформлення костюма, спец малювання.

Методи навчання: пояснення, демонстрація прийомів або вправ виконання операцій.

Навчально-виробничі роботи: повузлова обробка виробу.

Форма організації навчальної діяльності учнів: індивідуально - колективна.

Хід уроку

I. Організаційна частина (~5хв):

- перевірка наявності учнів: кількість 12 чол.
- перевірка готовності учнів до уроку: учні готові до уроку.
- допуск з техніки безпеки: допущено учнів в кількості 12 чол.

II. Вступний інструктаж (~40хв):

2.1. Повідомлення теми програми.

2.2. Повідомлення теми уроку.

2.3. Повідомлення мети уроку.

2.4. Відновлення в пам'яті учнів теоретичних відомостей:

Перевірка матеріалу, що вивчається на уроках теоретичного навчання і попередніх уроках виробничого навчання проводиться у вигляді опитування.

Запитання до учнів:

1. Опишіть зовнішнього вигляду сукні?

Відповідь: Сукня жіноча прямого силуету. На пілочки нагрудні виточки, які розміщені від бокового зрізу, а також застібка з вишивними планками на петлі та гудзики. Спинка пряма. Горловина оброблена обшивкою. Рукав двох шовний вишивний. Низ виробу оброблений пришивною оборкою.

2. Як проходить нитка основи в деталях крою?

Відповідь: У пілочки і спинці нитка основи проходить паралельно лінії згину по середині. У деталях рукавів нитка основи проходить паралельно лінії, яка сполучає найвищу точку оката рукава перпендикулярно до низу виробу. В деталях оборки паралельно лінії згину по середині.

В обшивці паралельно згину обшивки по середині. В деталях застібки паралельно лінії згину застібки по середині.

3. Назвіть послідовність обробки сукні?

Відповідь:

- 1) Ознайомлення з моделлю сукні
- 2) Перевірка та підготовка деталей крою до пошиття
- 3) Підготовка сукні до першої примірки.
- 4) Проведення першої примірки
- 5) Обробка пілочок.
- 6) Обробка спинки
- 7) Обробка застібки

- 8) Обробка бічних зрізів
- 9) Обробка плечових зрізів
- 10) Обробка горловини
- 11) Обробка рукавів
- 12) З'єднання рукавів з проймами
- 13) Обробка низу виробу.
- 14) кінцеве ВТО.

4. Як підготувати виріб до першої примірки?

Відповідь: Щоб підготувати виріб до першої примірки необхідно перенести контрольні точки та лінії. (лінія грудей, лінії талії, середину виробу, лінії виточок).

Зметуємо виточки на пілочці і спинці. Далі зметуємо середній зріз спинки, а також бічні і плечові зрізи. Зметуємо і вметуємо в пройму правий рукав. Зметуємо низ виробу. Після того як підготували виріб до примірки, одягаємо сукню на замовника і проводимо примірку.

5. Як проводять першу примірку на замовнику?

Відповідь:

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕННЯ ПЕРШОЇ ПРИМІРКИ

Під час примірки необхідно стояти прямо, у природній позі, з опущеними вниз руками. Сукню одягають на замовника, розправляючи припуски швів. Примірку виконуємо по правому боці фігури, починаючи з перевірки та уточнення балансу виробу. Баланс - це правильне розташування бічних швів у виробі. Перевіряємо прилягання сукні по лінії грудей, по талії та стегнах. По лінії Грудей перевіряємо, чи на місці виточки, чи достатня їхня довжина й глибина, завдяки яким можна отримати щільніше або вільніше прилягання сукні по статурі. По лінії стегон перевіряємо положення бічних швів і складок, ступінь їх прилягання. У разі необхідності розметуємо виточки, правий бічний шов, змінюємо глибину виточок, вкорочуємо або подовжуємо виточки, уточнюємо довжину зшивання складки, положення бічного шва. Шпильки заколюють вістря униз, у кінцях виточок - горизонтально. Уточнюють довжину сукні спереду, з боків і ззаду, вимірюючи лінійкою відстань від підлоги до лінії підгину низу.

6. Як обробляються виточки на пілочці?

Відповідь: Нагрудні виточки зметують по намічених лініях. Починають зметувати від кінця виточки до початку. Зшивають виточки по намічених лініях починаючи від початку виточки до кінця. Видаляють строчки тимчасового призначення і запрасовують виточки доверху, спрасовуючи посадку в кінці виточки.

7. Якою шириною шва зшивають середній шов спинки?

Відповідь: Середній шов спинки зшивають швом шириною 1.5-2.0 см.

8. Як розпрасовують припуски зшивання середнього зрізу спинки?

Відповідь: Припуски зшивання середнього зрізу спинки розпрасовують за допомогою праски на спеціальній колодці.

9. На якій машині обметують зрізи зшивання середнього зрізу?

Відповідь: Зрізи середнього шва спинки обметують на спеціальній краєобметувальній машині класу джсек.

Повторюємо техніку безпеки при виконанні

- ручних робіт;
- машинних робіт;
- ВТО робіт.

2.5. Пояснення нового матеріалу:

1. Пояснюють значення даної роботи для освоєння професії.
2. Повторення правил техніки безпеки при виконанні ручних, машинних, ВТО робіт.

3. Повторюємо термінологію ручних, машинних, ВТО робіт.
4. Розповідаю про інструменти та пристрої, які використовуються при виконанні даної роботи.
5. Записуємо у зошит тему уроку, мету і послідовність обробки застібки (Додаток 1. Інструкційна карта).

Додаток 1

Інструкційна карта

Послідовність обробки застібки пришивними планками (застібка «поло»)

Малюнок моделі	Послідовність обробки
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Перевірити наявність деталей крою 2. Намітити місце 3. Продублювати планки і запрасувати планки 4. Намітити на планках лінію пришивання, обшити уступи планок 5. Продублювати підсилювач на основну деталь 6. Приметати і пришити планки 7. Розрізати вхід 8. Настрочити кут застібки на планку 9. Обметати зрізи припусків швів пришивання планок 10. Відпарити застібку

6. Розказую і показую які види застібок зустрічаються у жіночих сукнях і переглядаємо презентацію « види застібок у жіночих сукнях».

Наступною операцією в послідовності обробки виробу є обробка застібки.

Обробка застібок у сукнях дуже різноманітна.

По розміщенню вони бувають з переду, ззаду або з боку.

По способу застібання можуть бути виконані на гудзики та петлі, гачки та петлі зав'язуватись на шнур, у вигляді застібки блискавки.

По конструкції вони бувають з відрізними, або суцільно викроєними підбортами, з вшивними або настрочними планками, з потайною застібкою.

Переглядаємо презентацію « Види застібок у жіночій сукні».

7. Розказую і показую які необхідні деталі крою для обробки застібки.

(Додаток 2. Інструкційна карта)

Для обробки застібки нам необхідні такі деталі крою:

Основні деталі: планка – 2 деталі

Деталі прокладки: прокладка для планки -2 деталі

Прокладка у місце розташування застібки -1 деталь

**Інструкційна карта
технологічної послідовності обробки застібки вишивними
планками (застібка «поло»)**

№ з/п	Назва неподільної операції	Технічні умови виконання операції	Графічне зображення
1.	Намітити на пілочці місце розміщення застібки	На лицьовому боці пілочки намітити середину переду (лінія розрізу застібки), ліній пришивання планок і ліній кінця застібки. Довжина застібки визначається за моделлю, ширина застібки від 2.0 ...4.0см	
2.	Продублювати планки	Розташувати прокладку на виворітному боці планки	
3.	Запрасувати планки	Планку перегинаємо навпіл і запрасуємо	
4.	На планках намічаємо ліній пришивання планки до пілочки	Ліній намічаємо відступивши від згину (ліній запрасування) 2.0 см	

5.	Обшити уступи планок	Перегнути планку лицьовим боком до середини по намірчній лінії, строчку прокладаємо по лінії горловини від згину до точки уступа.	
6.	Підрізати припуски на швів в кутах і в точці уступа	Не доходячи до строчки обшивання кутів 0.1..0.2 см	
7.	Вивернути планки на лицьовий бік і припрасувати	З виворітного боку планки	
8.	Продублювати підспівач на основну деталь	В місці розташування кінця планки з виворітного боку	
9.	Пиметати планки до пілочки	Вказати планки лицьовим боком до середини на пілочку згинами в протележні боки, сумішніши намірчній лінії на оновній деталі і на планці	
10.	Пришити планки до пілочки	По намірчній лінії від зрізу горловини до ліній розташування кінця застібки	
11.	Перевірити правильність пришивання планок	Ширину планки має бути рівна відстані між строчками пришивання планок, які мають бути паралельні і закінчуватись на ліній кінця застібки якісними закріпками	
12.	Видалити нитки зметування	Розрізаємо ножицями через 3.0...4.0 см	

13.	Розрізати отвір для застібки	Розрізаємо по ліній середини застібки, не доходячи до кінця застібки на 1.5..2.0 см	
14.	Вивернути на лицьовий бік планки наметавши праву планку на ліву	Суміщаємо згин правої планки зі строчкою пришивання лівої прямими стібками по середині	
15.	Настроичити кут застібки на планки	З виворітного боку виконати подвійну зворотню строчку по основі кута	
16.	Припрасувати застібку	Припрасуємо з виворітного боку	
17.	Закріпити кінець застібки	Закріплюємо кінець застібки смужкою із основної деталі, яка функціонує як закріплення кінця застібки для міцності	
18.	Обметати зрізи припусків швів пришивання планок	Обметуємо зрізи планок, одночасно обметуючи зрізи підспівача	
19.	Відарити застібку	Відшаруємо з лицьового боку з метою усунення лас	

Послідовність обробки застібки:

Прийом 1:

Намітити місце розташування застібки на пілочці.

Намічаємо на лицьовому боці пілочки

1- Лінія середини застібки(лінія середини переду)

2- Лінія кінця застібки

3- Лінія пришивання планок.

Приєм 2:

Прокласти прокладними стібками лінії застібки.

Стібки прокладаємо по намічених лініях.

Приєм 3:

Продублювати місце розташування застібки.

Дублюємо місце розташування застібки з виворітного боку.

Приєм 4:

Продублювати планки.

Прокладку розташовуємо з виворітного боку планки до лінії перегину планки.

Прокладка не повинна заходити на припуски (може виступати за строчку пришивання ,чи обшивання на 0.1 см).

Приєм 5:

Обшити уступи планок

Перегинаємо планку лицьовим боком до середини по наміченій лінії, строчку прокладаємо по лінії горловини від згину до точки уступа.

Приєм 6:

Підрізати припуски на шви в точці уступа

Підрізаємо припуски не доходячи до строчки обшивання кутів 0.2- 0.3 см.

Приєм 7:

Вивернути планки на лицьовий бік і запрасувати

Запрасовуємо зі зворотнього боку планки випускаючи кант з боку основної тканини 0.1 см.

Приєм 8:

На планках намітити лінію пришивання планки до пілочки

Лінію намічаємо відступивши від згину (лінії запрасування) 2.0 -2.5 см.

Приєм 9:

Приметати планки до основної деталі

Вкладаємо планки лицьовим боком до середини на основну деталь згинами в протилежні боки, суміщаючи намічені лінії на основній деталі і на планці.

Приєм 10:

Пришити планки

Пришиваємо планки по намічених лініях від зрізу горловини до лінії розташування кінця застібки

Приєм 11:

Перевіряємо правильність пришивання планок

Ширина планок має бути рівна відстані між строчками пришивання планок, які мають бути паралельні та закінчуватись на лінії кінця застібки з якісними закріпками.

Приєм 12:

Видалити нитки приметування планок

Розрізаємо нитки ножицями через 3.0-4.0 см і видаляємо.

Приєм 13:

Розрізати вхід для застібки.

Розрізаємо по лінії середини застібки , не доходячи до кінця на 1.5 – 1.0 см.

Приєм 14:

Вивернути планки на лицьовий бік і наметати праву планку на ліву

Наметуємо праву планку на ліву суміщаючи згин правої планки зі строчкою пришивання лівої.

Приєм 15:

Настрочити кут застібки на планки
Настрочуємо з виворітного боку подвійною зворотною строчкою.

Приєм 16:

Припрасувати застібку.
Припрасовуємо застібку з виворітного боку, а потім з лицьового боку.

Приєм 17:

Обметати зрізи припусків швів пришивання планок і нижні кінці планок.
Обметуємо зрізи планок на спеціальній машині

Приєм 18:

Відпарити застібку
Застібку відпарюємо з метою усунення лас.

Дефекти, які виникають при обробці застібки:

- невірно намічена застібка;
- неякісно продубльовані планки;
- неякісно обшитий уступи планок;
- невірно підрізані припуски на шви обшивання уступа;
- неякісно запрасовані планки;
- невірно приметані панки до основної деталі;
- нерівно пришиті планки до основної деталі;
- невірно розрізаний вхід для застібки;
- невірно наметана права планка на ліву;
- неякісно настрочений кут застібки на планку;
- неякісно обметані зрізи пришивання планок застібки;
- неякісно припрасована застібка.

2.6.Перевірка якості засвоєння учнями нового матеріалу:

Перевірку засвоєння учнями нового матеріалу пропоную провести у вигляді гри «Хто перший».

Картка – завдання.

Пропоную учням розділитися на дві команди. У кожної команди є картки різного кольору з текстом неподільної операції. Кожна команда має скласти послідовність обробки застібки «поло» на швидкість і вірність відповідей.

Правильні відповіді:

1. Намітити місце розташування застібки.
2. Продублювати місце розташування застібки.
3. Продублювати планки.
4. Обшити уступи планок.
5. Підрізати припуски на шви в точці уступа.
6. Вивернути планки на лицьовий бік і запрасувати.
7. Приметати планки до основної деталі.
8. Пришити планки.
9. Перевіряємо правильність пришивання планок.
10. Видалити нитки приметування планок.
11. Розрізати вхід для застібки.
12. Вивернути планки на лицьовий бік і наметати праву планку на ліву.

13. Настрочити кут застібки на планки.
14. Припрасувати застібку.
15. Обметати зрізи припусків швів пришивання планок і нижні кінці планок.
16. Кінцеве ВТО застібки.

Отже підведемо підсумок сьогоднішнього уроку. Що ми сьогодні вивчали на уроці?

Перегляньте презентацію «Послідовності обробки застібки пришивними планками», інструкційну карту, карту контролю і карту дефектів та способи їх усунення. Також представлені зразки еталони послідовності обробки застібки.

2.7. Повідомлення учням денного завдання.

Сьогодні ви повинні технологічно правильно виконати обробку застібки.

2.8. Пропоную учням зайняти робочі місця.

III – Поточний інструктаж (~270хв):

3.1. Перевірка організації робочих місць учнів і своєчасності початку роботи.

Підчас підготовки робочого місця до виконання завдання необхідно звернути увагу на те, щоб усі прилади і матеріали, які необхідні для роботи знаходились на столі з правого боку від здобувачів чи здобувачок освіти, булавки та голки мають бути у відведеному місці. В кожного працюючого потрібно, щоб були свої інструменти для роботи, щоб не відволікати інших учнів.

3.2. Перевірка правильності виконання трудових прийомів.

Для того щоб зразки були якісними необхідно перевірити якість обробки на поточному етапі виготовлення. Для встановлення типових помилок і способів усунення в допомогу є карточка контролю і карточка дефектів.

(Додаток 3, Додаток 4).

Додаток 3

Додаток 4

Карточка дефектів

Назва теми	Дефекти	Спосіб усунення
Обробка застібки вшивними планками (застібка «поло»)	1. Не вірно намічене місце розташування застібка на пілочці.	1. Видалити крейдяні лінії і вірно відповідно до ТУ намітити місце розміщення застібки.
	2. Не якісно продубльовані планки застібки.	2. Якісно продублювати планки застібки за допомогою праски.
	3. Не вірно намічена лінія пришивання планок до пілочки.	3. Видалити крейдяні лінії і вірно намітити лінії пришивання планок.
	4. Не вірно приметані планки до пілочок.	4. Видалити строчки тимчасового призначення і приметати вірно планки відповідно до ТУ.
	5. Не якісна строчка пришивання планок.	5. Видалити строчку постійного призначення і пришити планки якісно відповідно до ТУ.
	6. Не якісно настрочений кут застібки на планку	6. Видалити строчки постійного призначення і якісно настрочити кут застібки на планку відповідно до ТУ.
	7. Не якісно обметані зрізи пришивання планок.	7. Видалити нитки постійного призначення і обметати відповідно до ТУ.

Карточка контролю

Малюнок	Перевір
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Правильність розміщення застібки 2. Якість дублювання обшивок. 3. Якість запрашування обшивок. 4. Якість приметування обшивок. 5. Якість пришивання обшивок 6. Якість розрізання входу застібки. 7. Якість настрочування кута на обшивки. 8. Якість обметування зрізів застібки. 9. Правильність прасування Застібки.

3.3. Перевірка дотримання учнями безпечних умов праці

3.4. Перевірка дотримання ТУ виконання роботи.

Перегляньте схеми і технічні умови виконання даного вузла:

Перед вами знаходиться інструкційна карта, де вказано послідовність обробки застібки пришивними планками в жіночій сукні, а також зразки повузлової обробки. (Додаток 1 Інструкційна карта).

3.5. Проведення індивідуальних інструктажів з учнями.

3.6. Перевірка якості роботи і виконання денного завдання.

IV – Заключний інструктаж (~20хв):.

4.1. Підведення підсумків роботи за день.

4.2. Повідомлення учням оцінок.

Повідомлення учням оцінок відповідно до критерій оцінювання знань та вмінь
Відмічаю кращих учнів та повідомляю оцінки.

4.3. Аналіз типових помилок, які виникли під час виконання денного завдання.

Назвати основні недоліки, які виникли під час виконання робіт та їх проаналізувати. Назвати способи виправлення дефектів.

4.4. Разом з учнями визначаємо кращі роботи.

4.5. Повідомлення домашнього завдання.

Використані джерела:

1. Державний освітній стандарт ДСПТО 7433.С.14.10-2016. Професія Кравець. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/pto/standarty/2023/01/27/Standart-profosv.Kravets.81-27.01.2023.pdf>

2. Нінель Батраченко., Інна Заряжко Кравець. Технологія виготовлення одягу: підручник для здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти, 2019 р.

3. Борецька Є.Я., Малюга П.М. Технологія виготовлення легкого жіночого та дитячого одягу.

4. URL: <https://posibhik.fashsohglobusukraihe.com/zmistjaket/html>